

Památková zóna Brno

3.2.2023 - | Ministerstvo kultury ČR

Finální podoba nové památkové zóny byla současně zaslána k vyvěšení na úřední desce Magistrátu města Brna a úředních deskách dotčených brněnských městských částí. Součástí předmětného oznámení opatření obecné povahy je též vypořádání námitek vznesených v rámci proběhlého připomínkového řízení. Proti tomuto účinnému opatření obecné povahy už nyní není možné podávat další námítky, připomínky, ani nelze podat opravný prostředek.

Vzhledem k tomu, že se situace ochrany kulturního dědictví v památkově plošně nechráněných městských čtvrtích v širším centru města Brna stala v posledních letech zcela neúnosnou a moravská metropole každým rokem ztrácela prostřednictvím demolic a utilitárních přestaveb zvláště objektů z 19. století a meziválečného období celosvětově uznávanou architektonickou a urbanistickou podstatu jednotlivých městských částí, přistoupilo v roce 2017 Ministerstvo kultury, ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, k přípravě vyhlášení městské památkové zóny. Tato zóna bude vytvářet pomyslný poloprstencový obklopující na západě, severu a na východě městské jádro, které je od roku 1989 městskou památkovou rezervací. Na kompromisním rozsahu vybraného území nové městské památkové zóny, který je výsledkem odborného monitoringu památkových hodnot města a vyústěním několikaletého intenzivního jednání v této věci, se dne 26. 8. 2020 shodlo Ministerstvo kultury se všemi zainteresovanými subjekty.

Dne 20. 12. 2021 byl vyvěšen návrh podoby této nové městské památkové zóny formou opatření obecné povahy. K tomuto návrhu měly dotčené osoby možnost podávat námítky či připomínky, a to do 15 dnů od zveřejnění tohoto návrhu (tedy do 4. 2. 2022). Následně Ministerstvo kultury tyto námítky a připomínky posuzovalo a rozhodovalo, zda jim vyhoví, nebo je zamítne. Rozhodnutí o námítkách a připomínkách se následně stalo součástí odůvodnění konečné podoby opatření obecné povahy, kterým se Památková zóna Brno vyhlásila.

Územně i urbanicky bezprostředně navazující nová městská památková zóna Brno představuje urbanicky mimořádně hodnotné území s výraznými architektonickými a uměleckými hodnotami. Z hlediska urbanismu a architektury, stejně jako z hlediska popsaných kulturněhistorických kontextů moravské metropole a druhého největšího města České republiky, jde o jedno z nejhodnotnějších velkoměstských území v měřítku celé střední Evropy. Urbanistickou rozmanitost a mnohovrstevnatost tohoto historického sídla ilustrují i tři základní typy hodnotné městské urbanistické struktury, které jsou na území památkové zóny Brno zastoupeny:

1. je zde přítomnost reprezentativních městských čtvrtí činžovních domů zejména z 19. století a následujícího období meziválečného (např. Veverí, Lužánky v Černých Polích a Husovice),
2. přítomnost koncepcně založených a řešených zahrádkářských vilových čtvrtí a někdejších předměstských letovisek zejména z 19. století a následujícího období meziválečného (např. Masarykova čtvrť, Pisárky, Černá Pole, Žabovřesky) a
3. přítomnost bývalých dělnických a továrních předměstí s velkými nájemními domy a industriálními rezidui s ojedinělými sídly a správními budovami někdejší podnikatelské honorace (např. Cejl v Zábrdovicích).

Urbanicky zcela specifickým územím je dále areál brněnského Výstaviště v Pisárkách s hodnotnou architekturou meziválečného a poválečného období 20. století. Kromě převažující obytné zástavby je v celém území soustředěn vysoký počet reprezentativních veřejných a správních budov. Významnou

urbanistickou a kulturněhistorickou součástí širšího historického centra moravské metropole je i park Lužánky v Černých Polích a plochy dalších parků či lesoparků. Území dotčené památkové zóny představuje jedinečnou a neopakovatelnou galerii architektury, urbanismu a umění zejména 19. a 20. století, a to od klasicismu, raných a pokročilých projevů historismu, eklektismu, secese a rané moderny, meziválečné moderny, moderního neoklasicismu, tradičionalismu, purismu až po rozmanité avantgardní tendence funkcionalismu.

<http://www.mkcr.cz/novinky-a-media/cs-4/5108cs-pamatkova-zona-brno>